

Теме:

- Процесна сукцесија
- Организација и надлежност судова
- Умешачи

Контролна питања

1. Кад долази до универзалне сукцесије у материјалноправним односима?
2. Кад долази до сингуларне материјалноправне сукцесије?
3. Да ли процесна сукцесија може бити сингуларна?
4. Какав је утицај универзалне грађанскоправне сукцесије на засновани процесни однос?
5. Да ли сингуларна материјалноправна сукцесија доводи аутоматски и до процесне сукцесије?
6. У којим случајевима долази до чисто процесне сукцесије?
7. Каква су дејства процесноправне сукцесије?
8. Да ли у часу наступања процесне сукцесије губе важност радње које је у парници предузео правни предходник?
9. Који су судови опште надлежности у Републици Србији?
10. Који су судови посебне надлежности у Републици Србији?
11. Одредити појам надлежности у објективном и субјективном смислу.
12. Шта је стварна надлежност и који су критеријуми за њено одређивање?
13. Шта је месна надлежност и који су критеријуми за њено одређивање?
14. Шта је функционална надлежност?
15. Шта значи правило *perpetuatio fori*?
16. Како се у теорији процесног права дефинише појам умешача?
17. Који су услови за допуштеност мешања?
18. Какво је дејство изјаве о мешању у туђу парницу?
19. Какав процесни положај стичу умешачи у парници?
20. Које радње у парници може да предузима обичан умешач?
21. Под којим условима наступа интервенцијско дејство пресуде?
22. Која процесна овлашћења има умешач са положајем јединственог супарничара?
23. Које радње могу да предузимају умешачи *sui generis*?

Задаци за решавање на часовима наставе

1. Бранко Петрић из Лесковца, власник породичне куће у Власотинцу, издао је кућу у закуп Петру Митићу из Власотинца. Јанко Лилић из Власотинца, власник суседне куће, поставио је на балкон своје куће сателитску антену и затворио прозор на кући свог комшије Бранка Петрића. Закупац је подигао тужбу којом је тражио да суд туженом Лилићу наложи уклањање постављене антене. Бранко Петрић је сазнао за парницу и изјавио да се меша на страни тужиоца. Пошто му јекупац запретио да ће раскинути уговор о закупу ако се антена не склони, Бранко је упутио суду поднесак који садржи обавештење о преузимању парнице.

☞ *До каквог вида сукцесије може да дође у датом примеру?*

☞ *Под којим је условима могућна процесна сукцесија?*

2. Катица Петровић из Београда одлучила је да покрене парницу за поништај уговора о доживотном издржавању против Матеја Лазића из Новог Пазара. Тужбу ће подићи пред _____ (стварна надлежност) јер _____ (назив закона) нису прописана посебна правила о стварној надлежности. У случају да се Матеја Лазић пресели у Ниш, месно ће бити надлежан суд у _____, а на основу правила _____. Уколико буду испуњени услови за изјављивање ревизије, о њој ће одлучити _____ (назив суда), као највиши суд у земљи.

3. Пресудом Основног суда у Пожаревцу одбијен је као неоснован тужиочев тужбени захтев. Против ове пресуде жалбу је изјавио умешач на страни тужиоца. Тужилац је поднеском обавестио суд да је у међувремену настали спор решен споразумно тако што је закључено вансудско поравнање. Суд је донео решење којим је одбацио умешачеву жалбу као недопуштену.

☞ *Зашто је жалба умешача недопуштена?*

4. Пред Основним судом у Чачку у току је парница у којој је тужилац Сима Алексић тражио да суд туженом Мирку Васићу наложи да тужиоцу преда у државину кућу у Чачку, ул. Првомајска бр. 13. На расправном рочишту, тужени је изјавио да је он само плодоуживалац, те да су власници куће његова деца, Никола и Милена Васић.

☞ *Одредите правну природу радње коју је предузео тужени.*

☞ *Које процесне ситуације могу настати после предузимања радње туженог?*

5. Ако утврди да нису испуњени услови за допуштеност мешања, суд _____ изјаву о мешању, а ако утврди да мешање није основано, суд _____ изјаву о мешању.

6. Димитрије Аврамовић покренуо је поступак за поништај завештања свог оца Софронија Аврамовића против његове друге супруге Алисе Аврамовић. Након што су сазнале за покретање парнице, изјаву о мешању дале су Марија Аврамовић, Софронијева ћерка, наводећи да је остала без наследства, и комшиница Тијана Крстић, која је у изјави навела да се придружује захтеву за поништај завештања јер је брак Софронија и 40 година млађе Алисе брука за целу улицу.

1) Да ли је допуштено мешање Марије и Тијане? Образложите.

2) Да ли је основано мешање Марије и Тијане? Образложите.

3) Уколико јесте, о којој би врсти мешања било речи?

КВИЗ - УМЕШАЧИ

1. Умешач предузима парничне радње у име и у интересу странке којој се придружио.

- а) да б) не
2. Ако умешач не наведе интервенциони разлог, суд одбацује изјаву о мешању.
- а) да б) не
3. Изјава трећег лица о мешању има конститутивно дејство.
- а) да б) не
4. Кад умешач пријави своје учешће у туђој парници, свака странка има право да се противи учешћу умешача.
- а) да б) не
5. Појам "интервенцијско дејство пресуде" ужи је од појма "правноснажност".
- а) да б) не
6. Ако странка повуче правни лек, обичан умешач може да отклони дејство ове страначке парничне радње.
- а) да б) не
7. Захтев за учешће у туђој парници је самосталан правозаштитни захтев који представља посебан предмет парничног поступка.
- а) да б) не
8. Приговор рђавог вођења парнице умешач истиче у парници у коју се умешао.
- а) да б) не

Број тачних одговора _____